
[2021-87-RE](#)

Causa 2021-87-RE

(Mézy c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 538-2021. Recurs d'empara

Aute del 20 de desembre del 2021

BOPA núm. 141, del 29 de desembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 29 d'octubre del 2021, per la representació processal del Sr. Jean Benoît Mézy, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 5 d'octubre del 2021, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li l'aute del 21 de juny del 2021, dictat pel Tribunal de Corts, mitjançant el qual no s'admet a tràmit la querella presentada pel recurrent, i que es retrotregui el procediment al moment anterior a la vulneració al·legada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 8 de febrer del 2021, el Sr. Jean Benoît Mézy va presentar una querella contra la batlle Sònia Tumí Sánchez per la presumpta comissió d'un delictes de prevaricació judicial, perquè en el marc de l'execució de la sentència que el condemnava a l'abonament de les quotes impagades de la comunitat de propietaris de l'edifici en què residia, la batlle querellada li va requerir l'entrega de les claus del seu domicili i va acordar el seu desnonament; decisions considerades injustes pel recurrent.

1.2. El 21 de juny del 2021, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual acordava no admetre a tràmit aquesta querella i arxivava les actuacions com a diligències indeterminades.

1.3. La representació processal del Sr. Jean Benoît Mézy va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 10 d'agost del 2021, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs i confirmava íntegrament l'aute del Tribunal de Corts.

1.4. La representació processal del Sr. Jean Benoît Mézy va interposar un incident de nul·litat per considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 5 d'octubre del 2021, la Sala Penal va dictar un aute en què no admetia a tràmit l'incident de nul·litat esmentat. Aquest aute va ser notificat a la part recurrent el 12 d'octubre següent.

1.6. El 29 d'octubre del 2021, la representació processal del Sr. Jean Benoît Mézy va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 5 d'octubre del 2021, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que es va veure desposseït del seu habitatge, atès que no es va seguir el procediment d'execució establert a la Llei de propietat horitzontal, sobre el qual la comunitat de propietaris havia instat la seva demanda.
- Addueix que en lloc de procedir al seu desnonament, s'hagués hagut de procedir a la venda en pública subhasta del bé i pagar la comunitat de propietaris amb els diners obtinguts, afegint que no hagués hagut de deixar l'habitatge fins que aquest fos posat a disposició del nou propietari.
- Retreu a la Sala Penal haver reconegut la injustícia del seu desnonament, però en lloc d'estimar el seu recurs d'apel·lació, se li va impedir accedir a la Justícia amb una resolució en el fons i se li va imposar la càrrega de demostrar que la batlle querellada tenia la intenció de causar un perjudici evident, prova que segons el seu parer és impossible.
- Posa en relleu que ha demostrat clarament que la decisió de la batlle no es va dictar d'acord amb les disposicions legals aplicables, que va ser injusta i que li va causar greus perjudicis.
- Manifesta que la decisió que inadmet a tràmit la querella no és lògica i no està fonamentada en Dret, ja que no li permet obtenir rescabament de tots els perjudicis patits.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li l'aute del 21 de juny del 2021, dictat pel Tribunal de Corts, mitjançant el qual no s'admet a tràmit la seva querella, i que es retrotregui el procediment al moment anterior a la vulneració al·legada.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

-
- La Sala Penal determina que el nucli de la injustícia denunciada és el desnonament mateix i, en aquest sentit, la injustícia de la decisió d'expulsar l'executat del seu domicili no es correspondria al concepte d'injustícia del delictes de prevaricació, sinó a una absència d'equitat en l'aplicació de la llei.
 - La Sala Penal constata que no es va donar la possessió de l'habitatge del recurrent a la comunitat de propietaris, com al·lega el recurrent, tot i que es van deixar les claus, que estaven dipositades en les actuacions, a l'administrador de la comunitat, per tal de facilitar l'accés del recurrent a l'habitatge per recollir les seves coses.
 - No obstant això, atès que el judici civil es va tramitar pel procediment previst a l'article 34 de la Llei 12/2004, del 30 de juny de propietat horitzontal, vigent en el moment dels fets, ja que la comunitat de propietaris reclamava un deute, i que el procediment d'execució forçosa de la sentència recaiguda era aquell que estava previst en la Llei d'embargament, el desallotjament del recurrent quan encara no s'havia procedit a la venda del seu pis, i, per tant, no hi havia un nou propietari a qui s'hagués de donar la possessió, no tenia fonament legal.
 - Precisa que el delictes de prevaricació judicial sanciona el batlle o el magistrat que, sabent-ho, dicta una resolució injusta; és a dir, una resolució que s'aparta de totes les opcions jurídicament defensables, mancant de tota interpretació raonable, sent en definitiva exponent d'una clara irracionalitat.
 - Ara bé, el recurs d'apel·lació del recurrent no al·lega el dol o la intenció de la batlle de resoldre de manera injusta, ans al contrari, manifesta que aquesta va incórrer en un error en l'elecció del procediment.
 - En l'acte que resol l'incident de nul·litat, la Sala Penal respon al recurrent que no se li exigeix provar l'existència de dol en l'actuació de la batlle, i reitera que allò que diu és que ni en la querella, ni en l'escrit d'apel·lació es fa referència al fet que la batlle fos conscient de la possible injustícia de la seva decisió i malgrat això volgués dur-la a terme.
 - Conclou que no es tracta d'un tema de prova, sinó d'un tema de tipicitat als efectes de l'admissió de la querella.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurrent en empara ha seguit un llarg itinerari jurisdiccional, com resulta dels antecedents d'aquesta resolució, que és convenient resumir: a) una societat limitada de la qual era soci i administrador, va ser demandada l'any 2009 d'acord amb el procediment establert a la Llei de propietat horitzontal (autes B-1588-6/09) en què se li reclamaven determinades quotes, havent-se produït l'estimació de la demanda; b) en la fase d'execució, de naturalesa molt complexa, les actuacions van arribar a aquest Tribunal Constitucional en mèrits d'un recurs d'empara, a iniciativa de la part agent, per una suposada vulneració del dret a un procés de durada raonable, que va ser inadmissió a tràmit mitjançant l'acte del 13 de març del 2017, recaigut en la causa 2016-57-RE; l'execució va acabar amb el pagament de les quotes reclamades i el lliurament de les claus de l'habitatge, abans adquirit per la societat i en el qual el recurrent residia; c) al cap de tres anys, i concretament al mes de febrer del 2021, el recurrent actual en empara va formular escrit de querella contra la batlle encarregada d'aquella execució per un suposat delictes de prevaricació. La querella va

ser inadmesa a tràmit per l'aute del 21 de juny del 2021, dictat pel Tribunal de Corts. Interposat el corresponent recurs d'apel·lació, la Sala Penal el va desestimar mitjançant l'aute del 10 d'agost del 2021. Aleshores el recurrent va formular un incident de nul·litat que va ser inadmes per l'aute de la mateixa Sala Penal del 5 d'octubre del 2021, contra el qual s'interposa aquest recurs d'empara.

3.2. Des d'un punt de vista formal el recurs d'empara compleix totes les exigències legals referents a la identificació del demandant, la seva legitimació activa, la seva postulació i els requisits legals de temps hàbil i de forma legal. Quant a la recurribilitat de les resolucions es podria plantejar el dubte teòric entorn a si, havent-se optat per l'incident de nul·litat, s'ha procedit conforme a la legislació d'aplicació al cas. En altres ocasions aquest Tribunal s'ha pronunciat en el sentit d'interpretar allò que disposen l'article 18 *quater*, en els seus apartats 5 i 7 de la Llei transitòria de procediments judicials, i l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, en el sentit que una vegada elegida una via -la directa o la de l'incident de nul·litat- s'ha de seguir fins al final, ja que en cas contrari el recurs no seria admès a tràmit. No obstant això, en aquest cas, a més, el principi *pro actione* juga especialment si tenim present que l'aute del 5 d'octubre del 2021 va fer constar al final de la resolució que "*aquest aute és ferm i executiu*". Des d'aquest punt de vista, el recurs d'empara podria ser admès a tràmit.

3.3. Això no obstant, és constant i reiterada la jurisprudència d'aquest Tribunal en el sentit que ja en el tràmit d'admissió el Tribunal ha de considerar si la infracció denunciada presenta una "*falta manifesta de contingut constitucional*" ja que, en aquest cas i per aplicació de l'article 37.2 de la Llei qualificada d'aquest Tribunal, seria procedent la inadmissibilitat de la demanda.

3.4. La part recurrent argumenta sobre aquest punt en la tercera de les seves al·legacions, entenent que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució. Nogensmenys, acumula indegudament retrets sobre "*totes les decisions que s'han pres fins arribar a la present instància*" i sobre els diversos elements de dret i de fet que el Tribunal de Corts i la Sala Penal han pres en consideració per a la inadmissió de la querella. Si el procediment d'execució de la sentència va ser tramitat a través d'un procediment inadequat o si en ell es va vulnerar el dret a la jurisdicció del recurrent en qualsevol dels seus vessants, és una qüestió que ha quedat ja en l'àmbit de la preclusió i tot hipotètic recurs d'empara hauria estat presentat fora del curt termini que fixa la llei per a la seva interposició. De la mateixa manera, si el recurrent entén que la tramitació de la fase d'execució de constant referència implica un error judicial o un funcionament anormal de l'Administració de Justícia, la seva reclamació hauria de seguir la via procedimental de l'article 10.3 de la Llei qualificada de la Justícia i no la d'aquest recurs d'empara. Aquí i ara només es pot considerar si la resolució del Tribunal de Corts, confirmada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, en no admetre a tràmit la querella interposada pel recurrent, ha infringit o no el seu dret a la jurisdicció.

3.5. L'aute del Tribunal de Corts en el procediment contra aforats 6000023/2021 centra correctament la qüestió partint de la base que estableix l'article 39 del Codi de procediment penal. Segons aquest article, presentada una querella, l'òrgan judicial competent "*l'admet o la rebutja segons que els fets puguin ser o no constitutius de delictes*", és a dir, efectua un judici preliminar sobre si els fets relatats a la querella, de ser certs, serien constitutius de delictes. La investigació judicial, en el seu cas, haurà de comprovar si efectivament els fets són o no són certs. Però si els fets, encara que fossin certs, no són constitutius de delictes, haurà de rebutjar la querella. El dret d'accés a la jurisdicció, que és un dret fonamental "*de prestació*" en la forma que estableix la seva "*configuració legal*" integra aquest judici preliminar, sotmès -com ho ha estat en aquest cas- als recursos ordinaris, però no dona lloc a que el procediment hagi de recórrer un determinat camí i, molt menys, s'ha de confondre amb el dret a obtenir una resolució favorable. Així ho té declarat aquest Tribunal en diverses resolucions i entre

elles aquelles recollides en els "*Considerants*" primer i segon de l'aute de la Sala Penal dictat en aquestes actuacions el 5 d'octubre del 2021.

3.6. Com a conseqüència d'allò que s'acaba d'exposar, el jutge o el tribunal, a l'hora d'admetre o de rebutjar una querella, ha d'analitzar el tipus delictiu que l'acusador particular considera que correspon investigar i, en el seu cas, aplicar. En aquest cas, l'article 400 del Codi penal que considera supòsit de fet de l'eventual delictes: "*El batlle o magistrat que, sabent-ho, dicti una resolució injusta*". És a dir, configura el delictes amb un element subjectiu -"*sabent-ho*". Per tant, la querella ha d'aportar necessàriament els elements de fet d'aquest coneixement, que en el transcurs del procediment caldrà investigar si són vertaders i si s'ajusten a la realitat. Però si en la relació circumstanciada de fets de la querella no es proporcionen els elements que -de ser certs- permetrien arribar a la conclusió que la resolució va ser dictada "*sabent*" que era injusta, els òrgans de la jurisdicció ordinària, en la seva funció d'interpretar i d'aplicar la legislació que no té caràcter constitucional, poden rebutjar la querella, com han fet en aquest cas, sense vulnerar el dret fonamental a la jurisdicció que assisteix al recurrent.

3.7. Finalment, cal declarar que les decisions dels dos òrgans judicials intervinents en aquestes actuacions, el Tribunal de Corts i el Tribunal Superior de Justícia, han estat degudament fonamentades en Dret, sense arribar a cap conclusió que es pugui considerar il·lògica, arbitrària i absurda. Han fet mèrit tant de la situació personal del recurrent, com de la condició judicial de la batlle encarregada de l'execució. Per consegüent, no es pot considerar que s'hagi vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció que correspon al recurrent i, per tant, és procedent declarar que el seu recurs d'empara presenta una manca manifesta de contingut constitucional i que no ha de ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-87-RE interposat per la representació processal del Sr. Jean Benoît Mézy contra l'aute del 5 d'octubre del 2021, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 20 de desembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat